

Czy powiatowy urząd pracy jest zobowiązany do wprowadzenia tej procedury? W art. 33 ustawy z dnia 14 czerwca 2024 r. o ochronie sygnalistów organ publiczny ustala procedurę przyjmowania zgłoszeń zewnętrznych oraz podejmowania działań następczych, która określa w szczególności tryb postępowania z informacjami o naruszeniach prawa zgłoszonymi anonimowo, zwaną dalej "procedurą zgłoszeń zewnętrznych". Wątpliwości pytającego budzi czy powiatowy urząd pracy lub kierownik tego urzędu są podmiotami publicznymi w rozumieniu tego przepisu.

Powiatowy Urząd Pracy/Kierownik Powiatowego Urzędu Pracy nie są organami publicznymi w rozumieniu art. 2 pkt 6 ustawy o ochronie sygnalistów, w konsekwencji nie są zobowiązani do ustalenia procedury przyjmowania zgłoszeń zewnętrznych. W powiatach organem publicznym właściwym do przyjmowania i rozpatrywania zgłoszeń zewnętrznych jest zarząd powiatu i to wyłącznie w takim zakresie w jakim organ ten (lub starosta jako jego przewodniczący) jest uprawniony do podejmowania działań następczych w rozumieniu art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 14 czerwca 2024 r. o ochronie sygnalistów w obszarach, o których mowa w art. 3 ust. 1 ustawy o ochronie sygnalistów.

Uzasadnienie: Zgodnie z art. 2 pkt 6 ustawy z dnia 14 czerwca 2024 r. o ochronie sygnalistów ilekroć jest mowa o organie publicznym należy przez to rozumieć naczelne i centralne organy administracji rządowej, terenowe organy administracji rządowej, organy jednostek samorządu terytorialnego, inne organy państwowe oraz inne podmioty wykonujące z mocy prawa zadania z zakresu administracji publicznej, właściwe do podejmowania działań następczych w dziedzinach wskazanych w art. 3 ust. 1.

Istotą zgłoszeń zewnętrznych jest przekazanie przez sygnalistę informacji o działaniach lub zaniechaniach organowi zewnętrznemu tj. organowi pozostającemu poza strukturą podmiotu prawnego (motyw 45 preambuły Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1937 z dnia 23 października 2019 r. w sprawie ochrony osób zgłaszających naruszenia prawa Unii – dalej Dyrektywa), który może podjąć – w ramach posiadanych kompetencji - działania następcze w stosunku do innego podmiotu prawnego, którego dotyczy zgłoszenie.

W ocenie autora opinii przyjmowanie i rozpatrywanie zgłoszeń zewnętrznych jest typową kompetencją o charakterze wykonawczym. Zarząd powiatu jest organem wykonawczym powiatu. W skład zarządu powiatu wchodzi starosta jako jego przewodniczący, wicestarosta i pozostali członkowie (art. 26 ust. 1 i 2 ustawy o samorządzie powiatowym). Do zadań zarządu powiatu należy w szczególności przygotowanie projektów uchwał rady (art. 32 ust. 2 pkt 1 ustawy o samorządzie powiatowym). Rola starosty jest szczególna. Pomimo, że na poziomie powiatowym organ wykonawczy ma charakter kolegialny, szereg kompetencji i uprawnień władczych wprost przypisany jest przewodniczącemu tego organu kolegialnego. Starosta organizuje pracę zarządu powiatu i starostwa powiatowego, kieruje bieżącymi sprawami powiatu oraz reprezentuje powiat na zewnątrz (art. 34 ust. 1 ustawy o samorządzie powiatowym), starosta jest kierownikiem starostwa powiatowego oraz zwierzchnikiem służbowym pracowników starostwa i kierowników jednostek organizacyjnych powiatu oraz zwierzchnikiem powiatowych służb, inspekcji i straży (art. 35 ust. 2), w indywidualnych sprawach z zakresu administracji publicznej należących do właściwości powiatu decyzje wydaje starosta, chyba że przepisy szczególne przewidują wydawanie decyzji przez zarząd powiatu (art. 38 ust. 1). Szerzej na temat roli organu wykonawczego powiatu i starosty jako jego przewodniczącego, w przyjmowaniu i rozpatrywaniu zgłoszeń zewnętrznych jest mowa w innej opinii „Sygnaliści. Kto w powiecie ma przyjąć procedurę zgłoszeń zewnętrznych?” opublikowanej na stronie wartowiedziec.pl.

W przywołanym art. 2 pkt 6 ustawy o ochronie sygnalistów wskazano, że organami publicznymi w

Powiatowe urzędy pracy nie muszą wprowadzać procedury zgłoszeń zewnętrznych

Kategoria: Polityka Społeczna

Opublikowano: sobota, 08, luty 2025 08:58

Bernadeta Skóbel

Odsłony: 981

rozumieniu ustawy są również inne podmioty wykonujące z mocy prawa zadania z zakresu administracji publicznej, właściwe do podejmowania działań następczych w dziedzinach wskazanych w art. 3 ust. 1. W ocenie autora niniejszej opinii przepis ten nie obejmuje jednostek organizacyjnych powiatu, w tym powiatowego urzędu pracy, ani ich kierowników. Zadania realizowane przez powiatowe urzędy pracy nie są samodzielnymi zadaniami tych jednostek ale zadaniami realizowanymi w ramach kompetencji powiatu, a dyrektor powiatowego urzędu pracy działa w ramach upoważnienia udzielonego mu przez starostę - art. 9 ustawy o z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. Formalnie organem właściwym w sprawach, o których mowa w przywołanej ustawie jest starosta. Tymczasem, w ocenie autora opinii, art. 2 pkt 6 ustawy o ochronie sygnalistów obejmuje swym zakresem podmioty, które na mocy prawa samodzielnie wykonują zadania z zakresu administracji publicznej. Odmienne rozumienie tego przepisu mogłoby prowadzić do chaosu organizacyjnego, w tym ryzyka podejmowania sprzecznych ze sobą wzajemnie działań następczych przez organ publiczny i przez podmiot, który działa z upoważnienia organu publicznego. Nie oznacza to, że powiatowy urząd pracy nie będzie mógł być włączony w podejmowanie działań następczych w ramach zgłoszeń zewnętrznych na polecenie starosty jako zwierzchnika służbowego dyrektora powiatowego urzędu pracy. Taka sytuacja może wystąpić potencjalnie w obszarze wskazanym w art. 3 ust. 1 pkt 15 ustawy o ochronie sygnalistów (zgłoszenia dotyczące interesów finansowych Skarbu Państwa Rzeczypospolitej Polskiej, jednostki samorządu terytorialnego oraz Unii Europejskiej) w zakresie jakim zgłoszenie wewnętrzne dotyczyłoby nieprawidłowości w wykorzystaniu przez podmiot trzeci środków Funduszu Pracy lub środków powiatu na finansowanie zadań, o których mowa w ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. Natomiast działania te powinny być podejmowane na podstawie i w ramach procedury przyjętej przez zarząd powiatu, będący organem wykonawczym powiatu. Niniejsza opinia pozostanie aktualna również na gruncie ustawy o rynku pracy i służbach zatrudnienia, której projekt na dzień sporządzenia opinii procedowany jest w Sejmie.